

Jaarverslag 2023

Werkgroep Landschap & Natuur Eelde

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Over ons	4
Resultaten	5
Ondersteuners	9
Verantwoording	10

Voorwoord

Samen werken aan landschap en natuur bij Eelde

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van de uitvoering van ons landschaps-herstelproject met veel verschillende activiteiten, zoals aanplant van hout-singels, bijplant waar nodig, graven van poelen en plaatsing van scholekster palen in het buitengebied, en plaatsing van een zwaluwtil in het Spierveen. Het houtwalbeheer in voor- en najaar moest verschillende keren verzet worden door het slechte weer of de grote nattigheid, maar uiteindelijk konden we de planning uitvoeren.

Daarnaast hebben we als WLNE onze zienswijzen ingediend op de voor-ontwerpen van de Omgevingsvisie Tynaarlo 2022-2040, vastgesteld eind 2023. We zijn hierin blijven pleiten voor een betere bescherming van de natuur, met name binnen het Natuurnetwerk Nederland waaronder een groot deel van het Eelderdiep gebied valt.

Verder zijn we er zeer gelukkig mee dat de 'Eelder Loopjesloop' in samenwerking met het Recreatieschap Drenthe nu deel uitmaakt van het wandelnetwerk Drenthe.

Een feestelijk hoogtepunt in 2023 was wel de uitreiking van de Groene Anjer prijs door de Commissaris van de Koning mevr. Jetta Klijnsma. Een prachtige aanmoediging voor onze inspanningen!

We zijn blij dat we ook weer in 2023 onze bijdrage hebben kunnen leveren aan landschap en natuur in Eelde.

Peter Weesie
Voorzitter

Over ons

We vertellen graag wat meer over wat we met onze werkgroep willen bereiken.

Wie we zijn

De Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde bestaat uit dorps- en streekbewoners die zich inzetten voor het behoud en herstel van het kleinschalige, landelijke gebied ten zuiden en westen van Eelde. Langzaam maar zeker zien wij dit eeuwenoude cultuurlandschap eenvormiger en grootschaliger worden door het dempen van sloten, (gedeeltelijk) verwijderen van houtwallen, boomsingels, solitaire bomen en struiken en het samenvoegen van oorspronkelijk kleine percelen.

Als groep verontruste bewoners hebben wij de WLNE in voorjaar 2020 opgericht naar aanleiding van het verdwijnen van een ruim 90 jaar oude houtwal. Momenteel telt de WLNE meer dan 180 ondersteuners en hebben wij een stichting opgericht om onze missie optimaal uit te kunnen voeren.

Visie

Het beekdallandschap ten zuiden en westen van Eelde vormt een aaneengesloten agrarisch natuurgebied met een kenmerkend historisch-agrarisch en kleinschalig karakter, dat bedreigd wordt door toenemende ingrepen ten behoeve van intensief agrarisch gebruik. Dit geldt ook voor het landbouwgebied tussen het beekdal en de oostelijk gelegen landgoederengordel. De toepassing van grootschalige landbouwmethoden in het kleinschalige gebied leidt tot een conflictsituatie in het publieke domein.

Conservering van het landschap met gedeelde belangen voor agrarisch gebruik, recreatie en de natuur dient te worden nagestreefd voor nu en later. Een landschap met hoge biodiversiteit en duurzaam agrarisch en recreatief gebruik.

Missie

De Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde streeft naar het behoud, herstel en waar mogelijk terugbrengen van kleine landschapselementen in het landelijk gebied ten zuiden en westen van Eelde. Dit willen wij realiseren door de veranderingen in het landschap in kaart te brengen en door tezamen met alle betrokken partijen tot een acceptabele oplossing te komen, en waar mogelijk, de kleinschaligheid terug te brengen.

Om een optimaal samengaan van landbouw en natuur te bewerkstelligen wil de WLNE de mogelijkheden die meer natuurvriendelijke vormen van landbouw hiertoe bieden onderzoeken, en waar mogelijk helpen toepassen. Ook streeft de werkgroep naar verbetering van de ontsluiting voor recreanten van dit beekdallandschap, daar waar de natuurwaarden en agrarisch gebruik dit toelaten.

Een volledige beschrijving van onze oprichting, visie, missie en werkwijze is te vinden in het Basisplan WLNE, zie <https://wine.nl/over/>

Resultaten

Algemeen

Zienswijzes ingediend

Begin december 2022 presenteerde de gemeente Tynaarlo het Voorontwerp-Omgevingsvisie Tynaarlo 2022-2040 met daarin uitgangspunten over thema's als samenleven, wonen, mobiliteit, economie, landschap en duurzaamheid. Dit is een belangrijk document voor het vormgeven van onze gemeente in de (nabije) toekomst. Inwoners en andere betrokken partijen werden opgeroepen om hun zienswijze kenbaar te maken. In januari 2023 heeft de WLNE haar zienswijze ingediend bij de gemeente.

Vervolgens, in voorjaar 2023 kwam de gemeente Tynaarlo met de Ontwerp-Omgevingsvisie 2023-2040. Daarop heeft de WLNE haar zienswijze In augustus ingediend. Wij zijn hierin blijven pleiten voor een betere bescherming van de natuur en een expliciet verbod op bloemen- en bollenteelt binnen en nabij NNN-gebied, en een onafhankelijk, meervoudig waardenonderzoek naar de beste locatie(s) voor toekomstige woningbouw.

Groene Anjerprijs

Op vrijdag 3 november 2023 heeft Jetta Klijnsma, Commissaris van de Koning en voorzitter van het Cultuurfonds Drenthe, de Groene Anjer prijzen 2023 uitgereikt. De prijs wordt jaarlijks toegekend aan een stichting of vereniging die zich op bijzondere wijze inzet voor landschap, natuur en biodiversiteit in Drenthe.

Met ons 3-jarig bestaan vonden wij het een hele eer om genomineerd worden, het laat zien dat het werk dat we met z'n allen

doen, breed gewaardeerd wordt. In die zin gaat de prijs naar al onze vrijwilligers. Het aan de prijs verbonden geld kunnen we heel goed gebruiken, bijvoorbeeld voor de aanschaf van kettingzagen voor ons Team Houtwalbeheer.

Bij de prijsuitreiking verdubbelde wethouder Jelbrich Peters van de gemeente Tynaarlo het prijzengeld, om de waardering vanuit de gemeente te laten zien.

Houtwalbeheer

Houtwalbeheer van start

Met het certificeren van onze zagers eind 2022 kon ook het houtwalbeheer van start gaan. Dit begon met het zogenaamde blesen van bomen door Thijs Blom van Landschapsbeheer Drenthe. Hij beoordeelde de te onderhouden houtwallen en gaf aan welke bomen moeten wijken voor de gezonde ontwikkeling van de houtwal.

In voor- en najaar 2023 hebben we 6 zaagdagen gehad waarbij de houtwallen van twee percelen onderhouden zijn. Naast onze zagers hadden we een ploeg sleepers en helpers die trouw elke zaagdag meehielpen.

Wandelpaden

Samenwerking recreatieschap Drenthe

In 2023 is met diverse instanties overlegd om een sluitend traject te creëren voor een zgn. 'ommetje' door de landerijen, ook wel 'Eelder loopjesloop' genoemd. De aanleiding voor het wandelpad is het vermijden van het verkeer op de vaak drukke landelijke wegen.

Voor een aaneengesloten wandelpad blijft een oversteek van het Eelder Diep een punt van overleg met de gemeente Tynaarlo en het waterschap Noorderzijvest. Deze locatie is onderdeel van de aanpassing van het hele gebied om als waterberging te kunnen fungeren, zoals ook het aansluitende natuurgebied 'De Onlanden' tot stand is gekomen. De discussie is uitgesteld tot de projectontwikkelaar (Prolander) de plannen zal presenteren. Met het Recreatieschap Drenthe (een samenwerkingsverband van de Drentse gemeenten) is enige keren contact geweest over markering van het traject. Er zijn paaltjes geplaatst met schildjes voor de juiste route. Helaas werden deze door derden op enkele plaatsen verwijderd. Ook werd het schouwpad waarlangs het pad loopt afgesloten door een aanpalende agrariër. Hierover vond een mailwisseling plaats met het waterschap en met Betaalbaar Water (partij in het bestuur van Noorderzijvest) om te handhaven op passage. Eveneens werden door derden aangebrachte sloten op hekken en bordjes van "verboden toegang" verwijderd door het waterschap. Het

beoogde wandelpad is opgenomen in het wandelnetwerk Drenthe, een netwerk van gemarkeerde en aaneengesloten wandelpaden in geheel Drenthe.

Landschapsherstel

Project bijna afgerond

Ondanks dat ons landschapsherstelproject officieel in april 2024 afloopt, zijn de meeste activiteiten in 2023 afgerond. We lichten er een aantal zaken uit.

Scholeksterpalen geplaatst

Om de scholekster een handje te helpen hebben Gerrit en Harry Wolters namens de WLNE begin april vier scholeksterpalen geplaatst. Dit om de broedgelegenheden voor de scholekster te verbeteren. Dat is

hard nodig, want het gaat al jaren slecht met de scholeksterpopulatie. Het is niet voor niets dat de scholekster voor de tweede keer is uitgeroepen tot pechvogel van het jaar.

Plaatsing zwaluwtil

In de maand mei hebben we in Spierveen een zwaluwtil geplaatst met ruimte voor 18 nestjes. Nu maar hopen dat ze snel deze luxe appartementen zullen vinden.

Poelen

Als onderdeel van het project zijn er twee poelen aangelegd.

99

Laanbomen

1.844

Bosplantsoen

2.101

Haagstruiken

53

Fruitbomen

132

Overig Fruit

9.570 m²

Zaaigoed

730

Bollen

Aanplant

In het project is samen met Landschapsbeheer Drenthe en erfeigenaren gekeken waar kleine landschapselementen, zoals houtwallen, singels, hagen, fruitboomgaardjes en erfbeplanting hersteld kunnen worden. Aan het project hebben 23 erfeigenaren meegedaan aan de Watermolendijk, Eekhoornstraat, Lugtenbergerweg, Mandelandenweg, Koedijk, Molenweg, Esweg, Eskampenweg en Hayo Hindriksweg

Een groot deel van de werkzaamheden in het project zijn door de deelnemers zelf en een aantal vrijwilligers uitgevoerd. Het gaat hierbij om een inzet van ruim 850 uur. De laatste levering van plantgoed is voorzien voor maart 2024 en we hopen op een nat voorjaar voor optimale groeikansen.

Hieronder is een overzicht te vinden van de uiteindelijke aantallen beplanting:

Voedselbos

Percelen zoeken

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van het zoeken naar een geschikt perceel voor een voedselbos. We hebben met allerlei instanties en eigenaren overlegd en verschillende percelen bezocht, maar het bleek bijzonder moeizaam om hier stappen in te zetten.

Perceel Mandelandenweg

In mei kwam een geschikt perceel aan de Mandelandenweg te koop. We zijn hier met groot enthousiasme mee bezig geweest, om erachter te komen dat je al een heel aantal zaken in orde moet hebben voordat je aan een biedingsproces kan deelnemen. Denk dan aan de financiering van de aankoop, de juridische vorm van de aankopende partij etc. Helaas kregen we een en ander niet op tijd klaar en is het

perceel uiteindelijk aan een andere partij verkocht. Wel hebben we veel geleerd van het proces, kennis die we gelukkig vrij snel daarna konden toepassen.

Perceel Burg. J.G. Legroweg

In december kwam een prachtig perceel te koop aan de Burgemeester J.G. Legroweg: dicht bij het dorp en met een grote paardenstal op het erf. Helaas was het totale perceel van ongeveer 3 hectare te groot voor ons. De gemeente tipte ons om met Stichting Zonnewending in overleg te gaan aangezien ook zij op zoek waren naar een perceel voor een pluktuin. Tussen Kerst en Nieuwjaar hebben we kennis gemaakt wat in januari 2024 tot een gezamenlijk bod heeft geleid, dat door de verkopers is geaccepteerd! Daar valt nog heel veel meer over te vertellen, maar dat zullen we in het jaarverslag 2024 doen.

Ondersteuners

De groep ondersteuners van de Stichting WLNE groeit gestaag, alsmede ook de inkomsten van de stichting. In de drie nieuwsbrieven van 2023 hebben we steeds een oproep tot ondersteuning opgenomen. We zijn erg blij met de blijvende betrokkenheid van onze achterban zowel in het geven van giften, het meedoen aan het landschapsherstel project, als in het meedenken en -doen in de verschillende teams.

Financieel bracht dit ons het volgende:

Donateurs	Aantal	Bedrag	Gemiddelde gift
Incidentele donateurs	4	€62,50	€15,63
Structurele donateurs	37	€610,00	€16,49
Totaal	41	€672,50	€16,40

Naast financiële ondersteuning hebben we onze achterban ook opgeroepen om deel te nemen in de verschillende teams. In totaal hebben 14 mensen hun expertise aangeboden. Dit varieert van het deelnemen aan een van de teams en adviseren bij de verwerving van subsidies, tot het fotograferen ten behoeve van de website en onze andere publicaties.

In de loop van 2023 is het aantal ondersteuners verder gegroeid naar 204 personen. In het afgelopen jaar hebben 386 mensen onze website bezocht.

Kengetallen

204

Achterban

386

Bezoekers website

41

Gevers

Verantwoording

Het bestuur van de Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde (de stuurgroep) bestaat uit

- Peter Weesie (voorzitter)
- Lex Groote (secretaris)
- Andries Schuttinga (penningmeester)
- Anton Swart (lid)
- Jasper Annyas (lid)

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Verdere gegevens

RSIN: 861633921

Adres: Eekhoornstraat 34, 9761 VJ EELDE

Telefoon: 050-7078260

Balans

<i>Bedragen in euro's</i>	31 december 2022	31 december 2023
ACTIVA		
Bank	1.633,63	3.351,04
PASSIVA		
Eigen vermogen	1.633,63	3.351,04

Staat van baten en lasten

<i>Bedragen in euro's</i>	31 december 2022	31 december 2023
Baten van incidentele gevers	150,00	62,50
Baten van incidentele gevers	606,00	610,00
Prijzengeld Groene Anjer		2.000,00
Totaal baten	756,00	2.672,50
Kosten houtwalbeheer		205,19
Opleidingskosten	300,00	
Kosten promotie		129,43
Kosten beheer en administratie	598,92	620,47
Totaal lasten	898,92	955,09
Saldo baten en lasten	-142,92	1.717,41

Toelichting kosten

De kosten beheer en administratie bestaan voornamelijk uit het aanhouden van een zakelijk bankrekening bij Triodos, het verwerken van online giften, het onderhoud van de website en de kosten van het gebruik van administratie software. De kosten houtwalbeheer betref de aanschaf van een aantal hulpgereedschappen en het onderhoud van een kettingzaag. De promotiekosten bestaan uit het drukken van visitekaartjes en een banner voor promotie doeleinden.

Verder hebben we in 2023 door een van onze ondersteuners een professionele kettingzaag geschonken gekregen ten behoeve van ons houtwalbeheer. Daar zijn we erg blij mee!

